

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/16/2025
Identifikačné číslo spisu:	4418205978
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4418205978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky L. U., narodenej XX. L. XXXX, F. Q., Č. D., t. č. bytom Š.A. XX, M., proti odporcovi F. I., narodenému XX. J. XXXX, F., P. C. XXXX/XX, o určenie otcovstva, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Pc/1/2019, o návrhu na prikázanie sporu, takto

rozhodol:

Návrhu navrhovateľky na prikázanie sporu v y h o v u j e.

Spor vedený na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Pc/1/2019 p r i k á z u j e na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Nitra.

Odôvodnenie

- V právnej veci je vedené konanie na Okresnom súde Humenné pod p. zn. 12Pc/1/2019. V priebehu konania podaním z 09. októbra 2024 a z 15. mája 2025 navrhovateľka navrhla prikázať vec na prejednanie Okresnému súdu Nitra z dôvodu, že je samoživiteľka maloletých detí, finančne jej nevychádza, aby cestovala mimo Nitry.
- Odporca s návrhom na prikázanie veci na okresný súd Nitra súhlasil (na č. l. 379 spisu).
- Konanie o určenie otcovstva patrí medzi konania vo veciach určenia rodičovstva, ktoré sú upravené zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadkom (ďalej len „CMP“). Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.
- Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.
- Podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP strany sporu majú rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Humenné a Okresnému súdu Nitra (§ 39 ods. 3 CSP), posudzujúc opodstatnenosť návrhu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti inému okresnému súdu dospel k záveru, že návrhu je možné vyhovieť.

7. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne a i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie určitej veci inému súdu, len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne tak, aby bola zachovaná podstata, že sa jedná o výnimku a nie pravidlo.

8. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie a rozhodnutie veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strán, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje možno prihliadať, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalšiu stranu v spore. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu má samozrejme i stanovisko protistrany.

9. V danom prípade s prihliadnutím na individuálne skutkové okolnosti na strane navrhovateľky, poukazujúc aj na čl. 6 ods. 2 Základných princípov CSP, najvyšší súd zohľadnil jej adresu pobytu, súhlas odporcu s prikázaním veci Okresnému súdu Nitra, ako aj zabezpečovanie starostlivosti o tri maloleté deti, ktoré okolnosti môžu mať vplyv na mieru náročnosti realizácie ich procesných oprávnení so zohľadnením aj vzdialenosti ich miesta pobytu od sídla miestne príslušného súdu na konanie v spore.

10. Na základe uvedených dôvodov, preto návrhu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti vyhovel. Spor prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Nitra.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.